

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	553-05-42
Дата	29 / 10 2015 г.

10.48

ОТНОСНО: Законопроект за ратифициране на Протокол № 15 за изменение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписан на 5 ноември 2013 г. в Страсбург, № 502-02-33, внесен от Министерския съвет на 16.10.2015 г.

На редовно заседание, проведено на 28.10.2015 година, Комисията по външна политика разгледа вношения от Министерския съвет законопроект.

Мотивите по законопроекта бяха представени от г-н Румен Александров – заместник-министър на външните работи и г-жа Мария Спасова – директор на дирекция „Права на човека“ в МВНР, както следва:

Гарантирането на дългосрочната ефективност на системата за контрол на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (Конвенцията) е приоритетен въпрос за Съвета на Европа (СЕ) и държавите членки. Процесът е свързан с действия за рационализиране на работните методи и дейността на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) поради нарастването на броя на жалбите и висящите дела в Съда.

Проблемът провокира провеждането на четири конференции на високо равнище, организирани съответно от швейцарското, турското, британско и белгийското председателство на Комитета на министрите на СЕ, които приеха политически декларации. Наред с потвърждаването на ангажимента на държавите - страни по Конвенцията, за продължаване на реформите с декларациите бе възложено на Комитета на министрите да разработи конкретни мерки в тази насока.

Текстът на Протокол № 15 бе окончателно одобрен от Комитета на министрите на СЕ на 16 май 2013 г. Протокол № 15 бе открит за подписване в Страсбург на 24 юни 2013 г. Той ще влезе в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на период от три месеца след датата, на която всички договарящи страни са изразили съгласието си да бъдат обвързани с него.

Република България подписа Протокол № 15 на 5 ноември 2013 г. Към 5 август 2015 г. Протокол № 15 е подписан от 22 и е ратифициран от 19 държави - страни по Конвенцията.

Основните разпоредби на Протокол № 15 са следните:

- В преамбюла на Конвенцията се включва изрично позоваване на принципа на субсидиарността, както и на доктрината за „свободата на преценка“. В съответствие с горепосочения принцип правото на автентичното тълкуване и прилагане на Конвенцията принадлежи на държавите - страни по нея. Системата на Конвенцията е субсидиарна по

отношение на защитата на правата на човека на национално ниво. Ролята на ЕСПЧ е да изследва дали решенията на националните власти са съвместими с Конвенцията, отчитайки „свободата на преценка“, с която разполагат тези власти.

- В чл. 21 от Конвенцията „Условия за заемане на длъжността“ се въвежда пределна възраст на кандидатите за съдии в ЕСПЧ. Последните следва да бъдат на възраст до 65 години към момента на представянето от държавата на националната листа с трима кандидати на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ). Изборът се осъществява от ПАСЕ. Мандатът на съдиите е 9-годишен.

- Изменя се чл. 30 от Конвенцията „Десезиране в полза на Голямата камера“ с оглед опростяване на процедурата за десезиране в полза на Голямата камера на Съда. Целта е да се постигне кохерентност на юриспруденцията на Съда в контекста на предстоящите промени във Вътрешния правилник за функционирането му. Съдебните състави ще бъдат задължени да се десезират от всяко дело в полза на Голямата камера, при условие че възнамеряват съществено да се отклонят в решението си от съществуващата юриспруденция. Отпада възможността страните да се противопоставят на подобно десезиране.

- Изменя се чл. 35 от Конвенцията „Условия за допустимост: срок за подаване на жалби“. Срокът за депозиране на жалба пред ЕСПЧ се съкращава от шест на четири месеца от датата на произнасяне на последната национална инстанция.

Разпоредбите на Протокол № 15 са в съответствие с Конституцията, българското законодателство, международните задължения на Република България и с правото на Европейския съюз и не изискват мерки от законодателен характер с оглед тяхното прилагане. По силата на международноправните си ангажименти като страна по Конвенцията Република България следва да ратифицира Протокол № 15.

След изслушване на мотивите към законопроекта се проведе обсъждане и гласуване, в резултат на което с 12 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 1 глас „въздържал се“, Комисията по външна политика предлага на Народното събрание, на основание чл. 85, ал. 1, т. 6 и 8 от Конституцията на Република България, да приеме внесения от Министерския съвет проект за Закон за ратифициране на Протокол № 15 за изменение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписан на 5 ноември 2013 г. в Страсбург.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЪНШНА ПОЛИТИКА:**

ДЖЕМА ГРОЗДАНОВА